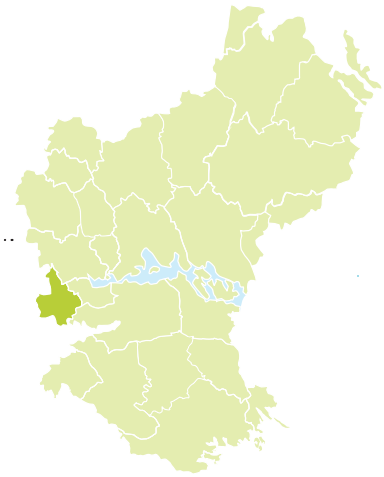

Årsberättelser 2023: Kommuner

- **Arboga kommun**
- **Enköpings kommun**
- **Eskilstuna kommun**
- **Fagersta kommun**
- **Flens kommun**
- **Gnesta kommun**
- **Hallstahammars kommun**
- **Heby kommun**
- **Katrineholms kommun**
- **Knivsta kommun**
- **Kungsörs kommun**
- **Nyköpings kommun**
- **Oxelösunds kommun**
- **Strängnäs kommun**
- **Surahammars kommun**
- **Trosa kommun**
- **Uppsala kommun**
- **Vingåkers kommun**
- **Västerås stad**

Arboga kommun

2023 medverkade Arboga kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning Kungsör, Arboga, Köping och Fagersta
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **24 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **4 företagsbesök** på Ergolift AB, Götlunda Fastighets AB, Götlunda Wårdshus och Starka Betongelement AB.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Så hjälper Energikontoret i Mälardalen Arboga säkra kommunens elkraftsförsörjning

Hur ska elen räcka till alla? Elektrifiering, ökad andel väderberoende energi och ett växande elbehov innebär utmaningar för de flesta kommuner i landet. Arboga, som dessutom tillhör ett regionnät i behov av upprustning och utbyggnad, arbetar därför med Energikontoret i Mälardalen för att säkra elkraftsförsörjningen. Målet är tydligt – nya verksamheter ska kunna etablera sig i kommunen och bidra med arbetstillfällen och inflyttning.

Isabella Agerhäll är expert på elsystem och projektledare för Energikontoret i Mälardalens arbete med elnätskapacitet i Arboga. Tillammans tacklar bolaget och kommunen utmaningen från flera fronter, menar hon.

– Vi har tagit fram en metod för att simulera elbehovet, säger Isabella Agerhäll. Syftet är att snabbt kunna göra en bedömning om det finns utrymme för till exempel en ny verksamhet eller en industri att ansluta sig till elnätet i kommunen.

Prognos för de kommande tio åren

Bolagets projektledare samlar också data från olika håll för att bedöma hur elbehovet i Arboga kommer utvecklas på sikt.

– Vi tittar bland annat på hur befolkningen bor, detaljplaner för planerade bostäder och på antalet fordon, men vi ser även till nationella trender vad gäller elbilutveckling, befolkningsökning och effektbehov bland företag, säger Isabella Agerhäll.

Samverkan med nätägare

Bolaget redovisar nuläget, simuleringar och prognoser fördelade över demografiska statistikområden. Syftet är att tala samma språk som nätägare för att underlätta samarbete.

– Samverkan är A och O för lyckad planering, säger Isabella Agerhäll. Därför har vi även varit med och startat en samverkansgrupp med Vattenfall, Mälarenergi och kommunerna Arboga, Kungsör och Köping som ska effektivisera planeringsfrågor.

Fokus på nuläge

Åtgärder som går att genomföra här och nu är lika viktiga som framtida lösningar, menar Isabella Agerhäll.

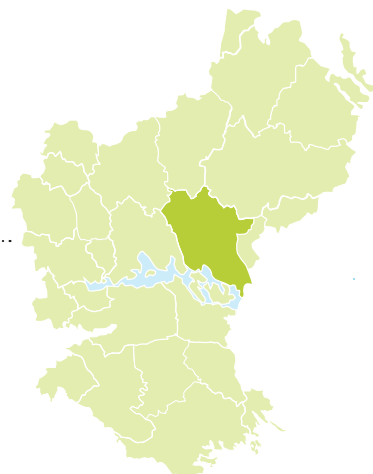
– Vi hjälper också kommunen skapa mer utrymme i elnätet genom energieffektivisering, flexibilitetslösningar och verksamhetsplanering.

Energikontoret i Mälardalens projektledare Isabella Agerhäll är expert på elsystem.

Inom ramen för projektet Elsmarta Östra Mellansverige (2023-2026) samarbetar de tre energikontoren i Mälardalen, Örebro och Östergötland för att bidra till ökad samordning, kunskap och mer effektiv energisystemsplanering i fem regioner.

Enköpings kommun

2023 medverkade Enköpings kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Klimatneutrala städer 2030 (Viable Cities)
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **1 företagsbesök** på Cykelhörnan.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om eleffekt för politiker, 16 mars 2023.
- **1 webinarium** om solceller och energilagring för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.

Bolaget som remissinstans – en viktig ägarförmån

Energikontoret i Mälardalen arbetar för den hållbara energiomställningen på flera sätt. Vi sprider kunskap, driver projekt och knyter kontakter som leder till förändring, här och nu. En stor del av verksamheten handlar också om den strategiska utvecklingen på sikt. Vi tar fram, eller bidrar till, beslutsunderlag som laddinfrastruktur-, översikts- och energiplaner. ”Alla ägare kan använda oss som remissinstans”, säger Johanna Perry, expert på energiplanering på Energikontoret i Mälardalen.

Under 2023 har Energikontoret i Mälardalens medarbetare Rasmus Luthander, projektledare med erfarenhet inom elkapacitet, och Johanna Perry, expert på energiplanering, gett sina synpunkter på Enköpings kommuns förslag till översiktsplan.

– En översiktsplan är ett av kommunens viktigaste strategiska dokument, säger Johanna Perry. Den ska ge en tydlig helhetsbild och spelar en viktig roll i kommunens framtida utveckling. Vi har därför fokuserat på energidelen, men även erbjudit återkoppling om översiktsplanen som helhet.

Kraftförsörjning allt viktigare

Energifrågan bör lyftas tidigare och löpande i översiktsplaner, rekommenderar Johanna Perry.

– Det är någonting vi ofta kommenterar på eftersom vi har så god insikt i hur exempelvis kraftförsörjning kommer påverka möjligheten till stadsutveckling i framtiden, säger hon. Energifrågan rör så många områden och kommer bara bli viktigare i strävan mot de globala målen.

Bra beslut kräver bra underlag

Energikontoret i Mälardalens tjänst som remissinstans är en förmån för bolagets 18 ägarkommuner. I ägarskapet ingår även beslutsunderlag i form av färiska energi- och klimatdata som bolaget uppdaterar årligen. De sammanställs i rapporter som bland annat visar kommunens energi-användning, växthusgasutsläpp och diverse nyckeltal, nu och över tid.

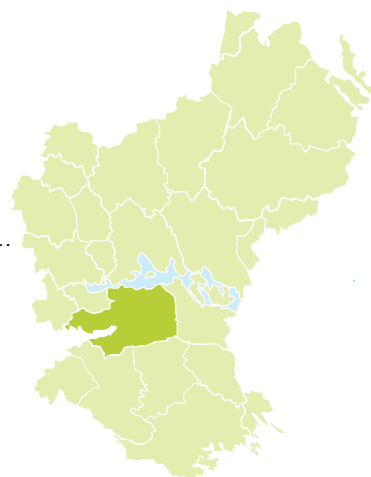
– Det är alltid glädjande när våra ägare tar vara på den kunskap och kompetens vi sitter på, exempelvis när vi får förtroendet att ställa upp som remissinstans, säger Johanna Perry.

Projektledare Johanna Perry och Rasmus Luthander har arbetat med bolagets remissvar på Enköpings kommuns översiktsplan.

Enköping får årligen färiska beslutsunderlag i form av energi- och klimatdata för kommunen. Det är en förmån som ingår för samtliga delägare till Energikontoret i Mälardalen.

Eskilstuna kommun

2023 medverkade Eskilstuna kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Klimatneutrala städer 2030 (Viable Cities)
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Rapport: Energiplan

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **10 företagsbesök** på Axelssons Träprodukter AB, Buon Gusto, Eskilstuna delikatess, Stallbacksrestaurangen, Sundbyholms platsutveckling, GBD Lagersystem, Mikael Loods Åkeri, GBD Lagersystem, Nordic Spice AB och Sörmlands Travsällskap.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsaddning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Studiebesök inspirationskälla till energiprojekt i storkök

I det Uppsalabaserade projektet Flex-o-Mat minskar storkök sin effektanvändning genom att ändra hur de lagar mat. På studiebesök med Energikontoret i Mälardalen blev energi- och klimatrådgivare Per Ekstorm så inspirerad att han tog med sig konceptet till Eskilstuna – 2024 ska lösningen spridas till fler storkök i kommunens skolor, äldreboenden och restauranger.

På Skiftingehus skola kan kökspersonalen följa sin energianvändning på en skärm, i realtid. Sedan anpassar de sina åtgärder beroende på om skärmen visar grönt, gult eller rött. På så vis har de minskat effekttopparna med dryga 30 procent.

– Personalen har berättat att det blir som en tävling att inte komma upp på rött. Lyser det redan gult kan de till exempel vänta med att starta en energislukande ugn. Bara genom beteendeförändring går det att minska sina energikostnader, säger Per Ekstorm, energi- och klimatrådgivare i Eskilstuna kommun.

Energikontoret i Mälardalens nätverk en inspirationskälla

Startskottet för storkökssatsningen gick hösten 2022, på ett studiebesök som Energikontoret i Mälardalen arrangerade i samband med en nätverksträff för regionens rådgivare. Då kom Per Ekstorm för första gången i kontakt med projektet Flex-o-Mat. Nu fokuserar han på att sprida den tekniska lösningen till fler aktörer i kommunen. Syftet är att hjälpa dem följa sin energianvändning och minska trycket på elnätet. Näst på tur står en skola, ett äldreboende och en hotellrestaurang.

– Alla verksamheter som har effekttoppar kan använda den här tekniken för att planera sin energianvändning, alla maskiner behöver oftast inte gå samtidigt, säger Per Ekstorm. För att lyckas är det viktigt att investera tiden som krävs för att undervisa personal i hur deras beteende påverkar energianvändningen.

Samverkan 28 kommuner emellan

Energikontoret i Mälardalen är regional utvecklingsledare (RUL) för den kommunala energi- och klimatrådgivningen, på uppdrag av regeringen, sedan 2002. Inom ramen för uppdraget driver bolaget ett nätverk i syfte att knyta kontakter och skapa en plattform för kunskapsdelning och erfarenhetsutbyte. År 2023 omfattade nätverket 28 kommuner i Södermanlands, Västmanlands och Uppsala län samt i Region Gotland. Regional utvecklingsledare (RUL) finansieras av Energimyndigheten.

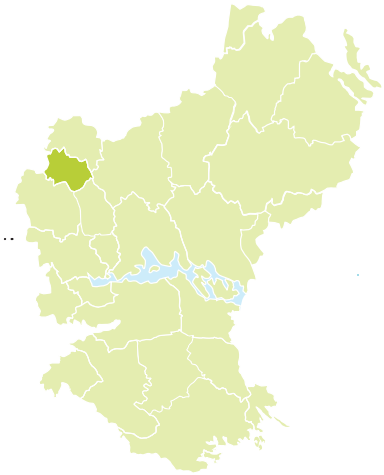
Under 2023–2026 arrangerade Energikontoret i Mälardalen sex nätverksträffar, åtta studiebesök och ett tjugotal utbildningar för nätverket.

Per Ekstorm är energi- och klimatrådgivare i Eskilstuna.

.....
"Jag blir ofta inspirerad på nätverksträffarna och får fler idéer än jag hinner genomföra", säger han.

Fagersta kommun

2023 medverkade Fagersta kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning Kungsör, Arboga, Köping och Fagersta
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Rapport: Intern laddinfrastruktur

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **12 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **4 företagsbesök** på Barbro Wahlberg (B&B), Olle Olsson, Fagersta Brukshotell och Punkt Design.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Mot en fossiloberoende fordonsflotta i Fagersta till 2030

Bra beslut kräver bra underlag. Därför utför Energikontoret i Mälardalen olika uppdrag med syfte att sammanställa rapporter inom energi- och klimatdata och andra analyser inom hållbar energiomställning. Ett exempel är en undersökning av möjligheterna till att bygga ut den interna infrastrukturen i Fagersta kommun: ”De har goda förutsättningar att diversifiera sin fordonsflotta”, säger projektledare och rapportförfattare Jonathan Piispanen.

Inom ramen för undersökningen tittade Jonathan Piispanen närmare på 35 fastigheter i Fagersta kommun. Han genomförde intervjuer med kommunens teknikavdelning och laddade ned byggnadernas historiska elförbrukning från energibolaget VB Energi.

– Beräkningarna visade att fastigheterna idag inte fullt nyttjar sina huvudsäkringar, vilket betyder att det i många fall finns utrymme att installera fler laddplatser, utan att öka elabonnemanget, säger Jonathan Piispanen.

Vill bidra till ett hållbart samhälle

Till grund för beställningen av underlaget ligger kommunens antagna mål om att bidra till ett hållbart samhälle genom att ställa om till en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030.

– För att nå målet kommer det behövas flera alternativa drivmedel inom olika delar av den framtida fordonsflottan, där el kommer ha en betydande roll, säger Jonathan Piispanen. Sannolikt kommer elfordon att ha en dominerande plats i framtidens fordonsflotta då elektrifierade fordon har till sin fördel att den är energieffektiv och kraftigt reducerar partikelutsläppen och buller från trafiken.

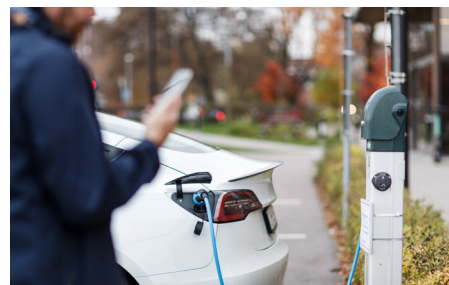
Rapporten kommer även delvis användas vid beslut om vilken procent-sats elbilar ska utgöra vid beställning av nya fordon till kommunen.

Gedigen erfarenhet inom laddinfrastruktur

Jonathan Piispanen har författat flera rapporter med syfte att kartlägga möjligheten till att utveckla laddinfrastrukturen i Mälardalens kommuner, både intern och publik.

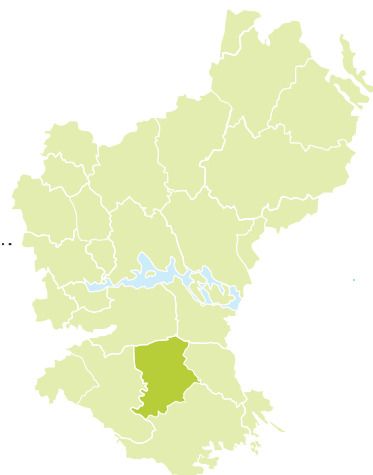
– Det är alltid glädjande när vi får uppdrag som tar vara på vår kunskap och kompetens och vi kan bidra till den hållbara energiomställningen, säger han.

Jonathan Piispanen, projektledare på Energikontoret i Mälardalen.

Elbilsanvändningen ökar och Europaparlamentet har nyligen godkänt nya regler för fler laddplatser, som en del av EU:s plan för att minska växthusgasutsläppen med minst 55 procent fram till 2030 jämfört med 1990 års nivåer.

Flens kommun

2023 medverkade Flens kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning i Katrineholm, Vingåker och Flen
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **25 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **2 företagsbesök** på Hedenlunda slott och Bostadsrättsföreningen Degeln.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solceller och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

”Flen har en grundlig energi- och klimatplan”

Energikontoret i Mälardalen arbetar för den hållbara energiomställningen på flera sätt. Vi sprider kunskap, driver projekt och knyter kontakter som leder till förändring, här och nu. En stor del av verksamheten handlar också om den strategiska utvecklingen på sikt. Vi tar fram, eller bidrar till, beslutsunderlag som laddinfrastruktur-, översikts- och energiplaner. ”Alla ägare kan använda oss som remissinstans”, säger Johanna Perry, expert på energiplanering på Energikontoret i Mälardalen.

Under 2023 var Energikontoret i Mälardalen remissinstans för Flens kommun.

– Flen har en tagit fram en bra energi- och klimatplan som täcker mer än vad lagen om kommunal energiplanering kräver, säger Johanna Perry.

Olika spetskompetenser bidrar till bolagets remissvar

Hon är expert på energiplanering. Tillsammans med kollegor med gedigen erfarenhet inom bland elkapacitet, energi- och klimatdata och hållbar mobilitet sammanställde Johanna Perry synpunkter på Flens kommuns energi- och klimatplan.

– Som remissinstans för en energiplan levererar vi ofta mer kommentarer på detaljnivå eftersom just energi är vårt kompetensområde, säger Johanna Perry. Vi arbetar bra som grupp eftersom olika medarbetare på bolaget har spetskompetens inom olika energi- och hållbarhetsområden.

Bra beslut kräver bra underlag

Energikontoret i Mälardalens tjänst som remissinstans är en förmån för bolagets 18 ägarkommuner. I ägarskapet ingår även beslutsunderlag i form av färsk energi- och klimatdata som bolaget uppdaterar årligen. De sammanställs i rapporter som bland annat visar kommunens energi-användning, växthusgasutsläpp och diverse nyckeltal, nu och över tid.

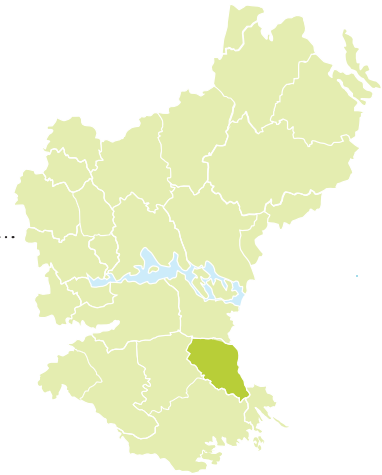
– Det är alltid glädjande när våra ägare tar vara på den kunskap och kompetens vi sitter på, exempelvis när vi får förtroendet att ställa upp som remissinstans, säger Johanna Perry.

Johanna Perry är expert på energiplanering på Energikontoret i Mälardalen.

Flen får årligen färsk beslutsunderlag i form av energi- och klimatdata för kommunen. Det är en förmån som ingår för samtliga delägare till Energikontoret i Mälardalen.

Gnesta kommun

2023 medverkade Gnesta kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Rapport: Energiplan

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **2 företagsbesök** på Cosign Nordic AB och Nya Söberg & Söderström Rör AB.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solceller och energilagring för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Gnesta kommuns energiplan – snart på plats

Alla kommuner ska ha en plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Det, och mer, står angivet i lagen om kommunal energiplanering (1977:439). I Gnesta har man tagit hjälp av Energikontoret i Mälardalen för att ta fram kommunens nya energiplan, och sedan 2023 är utformningen i full gång: ”Det är ett omfattande dokument med många spännande delar”, säger bolagets expert på energiplanering, Johanna Perry.

Som första steg har Johanna Perry gått igenom kommunens befintliga strategiska dokument, däribland Översiktsplan och Framtidsplan.

– Det är viktigt att energiplanen går i linje med lokala, regionala, nationella och globala mål, säger hon. Därför har vi tagit hänsyn till klimatpolitiska ramverk och mål för landet som helhet, och sedan trättat ner till de regionala utvecklingsstrategierna och energi- och klimatstrategierna för Södermanlands län.

Väl förankrat innehåll

Johanna Perry har även hämtat underlag från samtal med elproducenter, fjärrvärmedistributörer och andra aktörer, exempelvis Vattenfall, Solör Bioenergi och Gnestahem.

– Vi är noga med att ta fram ett innehåll som är väl förankrat med relevanta aktörer, dokumentet ska inte bli en hyllvärmare, säger hon.

Speciella fokusområden

Energiplanen lyfter transporter och bostäder som speciella fokusområden för Gnesta, eftersom de två sektorerna har visat sig vara kommunens största energianvändare.

– Det är också sektorer med stor potential för energieffektivisering, där även relativt små åtgärder kan göra stor skillnad, säger Johanna Perry.

”Jag märker tydligt att det finns ett driv”

Åtgärdsförslag och mål har hon till stor del utformat genom intervjuer och en workshop tillsammans med tjänstepersoner inom kommunen. Deras inspel är viktiga för att ta fram en energiplan som fungerar väl i samspel med andra strategiska dokument för Gnesta, menar Johanna Perry.

– Det är roligt att träffa så många som brinner för energifrågan inom sina respektive områden, och vi har fått många bra förslag. Jag märker tydligt att det finns ett driv att jobba med frågan, säger hon.

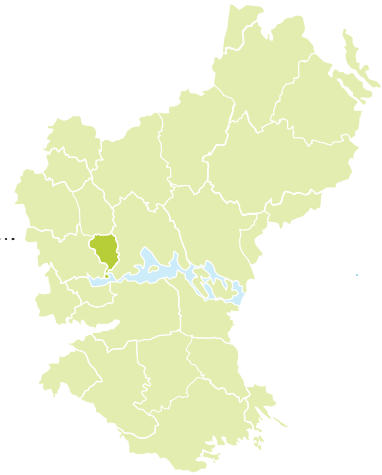

Johanna Perry är expert på energiplanering på Energikontoret i Mälardalen.

Gnesta kommuns energiplan ska vara färdig våren 2024.

Hallstahammars kommun

2023 medverkade Hallstahammars kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning i Surahammar, Hallstahammar och Skinnskatteberg
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **11 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **9 företagsbesök** på Bestos rostfria flödesutrustning, F:a M Medical, Flight-Wood Consulting, Hallsta ridklubb, Jansson och Larsen Fastigheter AB, Jämsä Fastighets AB, Kolbäcksgripen, Lustigkullagrillen och Åsby Trädgård AB.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Efter kostnadsfri rådgivning – så har Sveriges enda precisionsgjuteri minskat sin energianvändning

I november 2022 går besökare från Energikontoret i Mälardalen en rundtur genom industrilokalerna på TPC Components i Hallstahammar, på jakt efter energibovar. Ett drygt år senare har vd och delägare Patrik Vrethed genomfört en rad åtgärder – och fler ska det bli: ”Jag blev imponerad över hur snabbt de såg var vi kan minska vår energianvändning”.

På TPC Components tillverkar ett sextiotial anställda maskindelar till gasturbiner och passagerarflygmotorer åt kunder som Siemens, Boeing och GKN Aerospace. Det var genom kommunens näringslivsenhet som vd och delägare Patrik Vrethed först kom i kontakt med Energikontoret i Mälardalen.

”Det har gett oss större drivkraft”

Efter ett besök med rundvandring i verksamheten fick Patrik Vrethed en rapport från bolaget, med förslag på åtgärder som kan minska företagets energibehov.

– Energieffektivisering ligger utanför vår kärnverksamhet så det är väldigt värdefullt att få den här typen av hjälp, med siffror på hur mycket energi våra maskiner faktiskt använder. Det har gett oss större drivkraft i vår energieffektivisering, säger Patrik Vrethed.

Har bockat av flera åtgärder

Sedan dess har Patrik Vrethed och hans kollegor provat att köra energikrävande maskiner nattetid, när elpriset är lägre, och byta belysningen till mer energieffektiva LED-alternativ.

– Energianvändningen har mer än halverats på armaturerna vi har bytt ut, säger Patrik Vrethed. Och det är inget fel på ljuset, det är till och med bättre.

Flexibilitet ger minskade kostnader

Han tar nu sikte på att genomföra en energikartläggning för en mer detaljerad bild av företagets energianvändning och fler åtgärder. Patrik Vrethed vill också satsa på möjligheten att reglera delar av verksamhetens elanvändning vid risk för obalans i elnätet, mot ersättning från Svenska Kraftnät – en flexibilitetstjänst som kallas frekvenshållningsreserv.

– Det tror jag är en stor möjlighet för vår typ av verksamhet som jag fick upp ögonen för tack vare Energikontoret i Mälardalen, säger han.

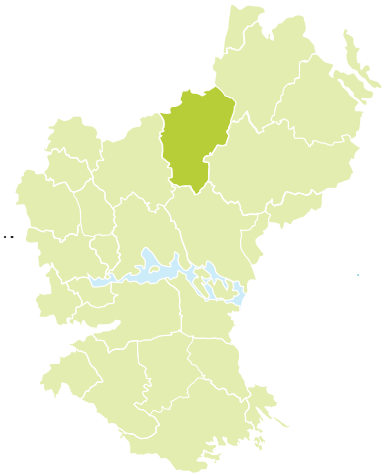

”Energikontoret i Mälardalen är ett väldigt professionellt gäng”, säger Patrik Vrethed, vd och delägare på TPC Components i Hallstahammar.

Energikontoret i Mälardalens arbete med TPC Components genomfördes inom ramen för Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige, ett projekt som finansierades med EU-medel.

Heby kommun

2023 medverkade Heby kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Rapport: Energiplan
- Rapport: Åtgärdsförslag för effektivare elanvändning i Heby kommuns verksamheter

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **8 företagsbesök** på Domarbo Skog AB, Morgongåva företagspark, PO Hiller Trävaror, Faster Veras Fastigheter, Ica Nära Handelsboden Tärnsjö, K-Bo Gross, Furuhälls Snickeri AB och Konstlist i Heby AB.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om eleffekt för politiker, 16 mars 2023.
- **1 webinarium** om solceller och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.

Efter förslag från Energikontoret i Mälardalen – Heby kommun minskar sin energianvändning

Hur ska elen räcka till alla? Elektrifiering, ökad andel väderberoende energi och ett växande elbehov innebär utmaningar för de flesta kommuner i landet. Energikontoret i Mälardalen är en kompetensresurs och kunskapsbank inom energi som står till sina ägares förfogande, och det är en möjlighet som Heby har nyttjat. Kommunen vände sig till bolaget för hjälp med att se över sin elförbrukning, och 2023 resulterade samarbetet i flera åtgärdsrekommendationer och ändrat arbets sätt i kommunen.

Det svenska kraftnätet är ansträngt på många håll i landet, och många aktörer vill minska sin elanvändning. Därför arbetar Energikontoret i Mälardalen på att öka kunskapen om energieffektivisering.

– Det är viktigt att vi möter kapacitetsutmaningarna tillsammans, säger Isabella Agerhäll, projektledare på Energikontoret i Mälardalen.

Besökte fem verksamheter

Tillsammans med sina kollegor besökte Isabella Agerhäll sammanlagt fem av Heby kommuns verksamheter, på jakt efter lämpliga åtgärder för energieffektivisering och lastförflyttning.

– Vi såg att det finns potential för kommunen att minska sin elförbrukning på flera sätt. Bland annat genom att rengöra ventilationen, installera styrning av belysningen, se över när de genomför energikrävande driftåtgärder för vatten och avlopp och anpassa effekten på köksmaskiner, säger Isabella Agerhäll.

Går vidare med åtaganden

Utifrån Energikontoret i Mälardalens utvärdering har kommunledningsgruppen i Heby tagit fram ett antal åtgärder som ska genomföras på en gång. De omfattar bland annat ventilation, belysning, vatten och avlopp, måltidsverksamheten samt kultur- och fritidsverksamheten.

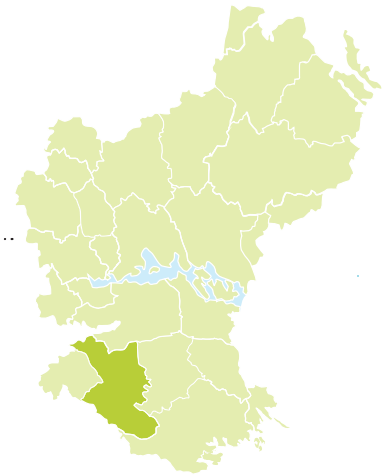
– I alla våra beslut kring åtgärder väger vi in vilken påverkan åtgärderna har för våra invånare. Den bästa kilowattimmen att spara är den som inte märks. Målet är att vi ska sänka vår totala elkonsumtion med så lite påverkan som möjligt, säger kommundirektör Emma Burstedt på Heby kommuns webbplats.

Energikontoret i Mälardalens projektledare Isabella Agerhäll är expert på elsystem.

Inom ramen för projektet Elsmarta Östra Mellansverige (2023-2026) samarbetar de tre energikontoren i Mälardalen, Örebro och Östergötland för att bidra till ökad samordning, kunskap och mer effektiv energisystemsplanering i fem regioner.

Katrineholms kommun

2023 medverkade Katrineholms kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning i Katrineholm, Vingåker och Flen
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **52 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **3 företagsbesök** på Impecta, Just Maid It och Svenskt Legosmide.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prismen i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Bolaget som remissinstans – en viktig ägarförmån

Energikontoret i Mälardalen arbetar för den hållbara energiomställningen på flera sätt. Vi sprider kunskap, driver projekt och knyter kontakter som leder till förändring, här och nu. En stor del av verksamheten handlar också om den strategiska utvecklingen på sikt. Vi tar fram, eller bidrar till, beslutsunderlag som laddinfrastruktur-, översikts- och energiplaner. ”Alla ägare kan använda oss som remissinstans”, säger Isabella Agerhäll, projektledare på Energikontoret i Mälardalen.

Hösten 2023 lämnade Energikontoret i Mälardalens medarbetare Isabella Agerhäll, projektledare med erfarenhet inom elkapacitet, synpunkter på Katrineholms kommuns förslag till översiktsplan.

– En översiktsplan är ett av kommunens viktigaste strategiska dokument, säger hon. Den ska ge en tydlig helhetsbild och spelar en viktig roll i kommunens framtida utveckling. Jag har därför fokuserat på energidelen, men även erbjudit återkoppling om översiktsplanen som helhet.

Kraftförsörjning allt viktigare

Energifrågan bör lyftas tidigare och löpande i översiktsplaner, rekommenderar Isabella Agerhäll.

– Det är någonting vi ofta kommenterar på eftersom vi har så god insikt i hur exempelvis kraftförsörjning kommer påverka möjligheten till stadsutveckling i framtiden, säger hon. Energifrågan rör så många områden och kommer bara bli viktigare i strävan mot de globala målen.

Bra beslut kräver bra underlag

Energikontoret i Mälardalens tjänst som remissinstans är en förmån för bolagets 18 ägarkommuner. I ägarskapet ingår även beslutsunderlag i form av färiska energi- och klimatdata, som bolaget uppdaterar årligen. De sammanställs i rapporter som bland annat visar kommunens energianvändning, växthusgasutsläpp och diverse nyckeltal, nu och över tid.

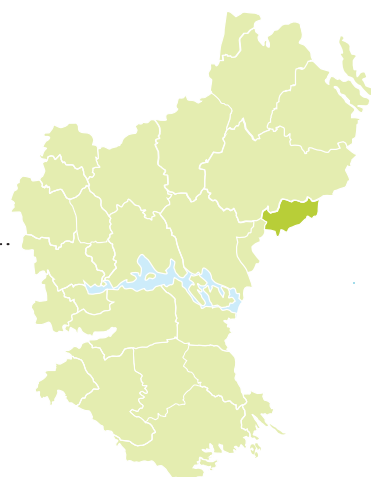
– Det är alltid glädjande när våra ägare tar vara på den kunskap och kompetens vi sitter på, exempelvis när vi får förtroendet att ställa upp som remissinstans, säger Isabella Agerhäll.

Isabella Agerhäll arbetar bland annat i Elsmarta Östra Mellansverige (2023-2026), ett EU-finansierat samverkansprojekt med fokus på att bidra till effektiv energisystemplanering samt ökad andel förnybar energi och flexibilitet i fem regioner.

Energikontoret i Mälardalen lämnade remissvar på Katrineholms kommuns förslag till översiktplan hösten 2023.

Knivsta kommun

2023 medverkade Knivsta kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **1 företagbesök** på Train Station Brewery.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om eleffekt för politiker, 16 mars 2023.
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.

Utåtriktade aktiviteter som svar på växande informationsbehov

Som en av 18 delägare till Energikontoret i Mälardalen har Knivsta kommun en direktlinje till expertkompetens inom energifrågor – bland annat i form av utåtriktade och utbildande evenemang inom energi- och hållbarhet. 2023 arrangerade bolaget ett flertal webinarier, seminarier och konferenser, helt utan kostnad. De vände sig till målgrupper som politiker och tjänstemän, företagare, fastighetsägare, föreningar och privatpersoner.

Den framtida kraftförsörjningen blir en allt viktigare fråga, för allt fler aktörer. Från privatpersoner och företag som tampas med rusande elräkningar – till kommuner som tvingas säga nej till verksamheter som vill etablera sig, för att elnäten inte räcker till.

– Det behövs arenor för samtal och samverkan, säger Helena Ek, evenemangsansvarig på Energikontoret i Mälardalen. Därför har flera av våra evenemang på senare tid fokuserat på just omställningen till hållbara energisystem.

300 följde direktsändningen av hybridkonferens

Ett exempel är Energikontoret i Mälardalens hybridkonferens Energitinget, med Sveriges framtida kraftförsörjning på agendan. Evenemanget gick av stapeln i september 2023 med ett hundratal deltagare på plats och 300 personer som följde direktsändningen via bolagets YouTube-kanal.

– För att vi ska kunna bromsa klimatförändringarna och skapa ett hållbart samhälle måste energisystemen omvandlas i grunden, säger gästföreläsare Lina Bertling Tjernberg, professor inom elkraftnät vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH).

Digital kunskapsdelning

Även elbilsaddning, investeringsbidrag och hållbar mobilitet är ämnen som har legat i fokus på bolagets webinarier.

– Jag tycker om att sprida kunskap om de många positiva effekterna som blir av att satsa på hållbar mobilitet. Färre bilresor är till exempel bra för luftkvaliteten, folkhälsan och jämlikheten, säger Marie Pellas, mobilitetsexpert på Energikontoret i Mälardalen och en populär föreläsare.

Hållbara fastigheter intresserar många

Inom ramen för Fastighetsnätverk Södermanland och Fastighetsnätverk Västmanland, som Energikontoret i Mälardalen koordinerar som del av projektet Byggnadslyftet i Östra Mellansverige, har öppna webinarier lockat både medlemmar och andra åhörare. De har avhandlat hållbara byggmaterial, energieffektivisering och digitalisering.

– Det finns ett stort engagemang bland fastighetsägare, det är tydligt att många vill lära sig mer om hållbara och energieffektiva lösningar, säger projektledare Johanna Fredén.

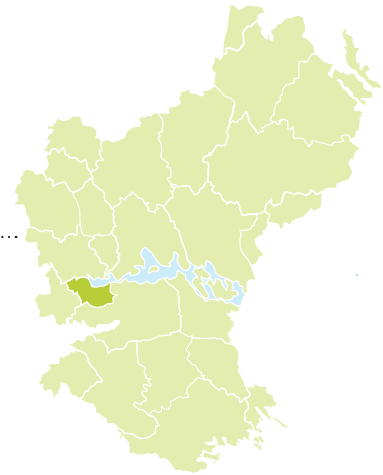

"Energikontoret i Mälardalens flexibilitet och möjlighet att anpassa fokus efter våra målgruppers behov är en av våra styrkor", säger Helena Ek, evenemangsansvarig på Energikontoret i Mälardalen.

"Det behövs mer kunskap om energi i samhället", säger professor Lina Bertling Tjernberg, en av ett tiotal gästföreläsare på bolagets hybridkonferens Energitinget 2023.

Kungsörs kommun

2023 medverkade Kungsörs kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning Kungsör, Arboga, Köping och Fagersta
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Rapport: Energiplan

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **29 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solceller och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prismen i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Kungsörs kommuns energiplan – snart på plats

Alla kommuner ska ha en plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Det, och mer, står angivet i lagen om kommunal energiplanering (1977:439). I Kungsörs kommun har man tagit hjälp av Energikontoret i Mälardalen för att ta fram en ny energiplan, som levererades i november 2023: ”Det är ett omfattande dokument med många spännande delar”, säger bolagets expert på energiplanering, Johanna Perry.

Informationsinsamling är ett viktigt första steg till framtagningen av en bra energiplan. Därför har Johanna Perry gått igenom kommunens befintliga strategiska dokument.

– Det är viktigt att energiplanen går i linje med lokala, regionala, nationella och globala mål, säger hon. Därför har vi också tagit hänsyn till klimatpolitiska ramverk och mål för landet som helhet, och sedan trättat ner till de regionala utvecklings-, energi- och klimatstrategierna för Västmanlands län.

Väl förankrat innehåll

Johanna Perry har även hämtat underlag från samtal med fjärrvärmeleverantörer och nätägare, som Mälarenergi.

– Vi är noga med att ta fram ett innehåll som är väl förankrat med relevanta aktörer, dokumentet ska inte bli en hyllvärmare, säger hon.

Tre fokusområden

Energiplanen lyfter transporter, bostäder samt industrier och byggverksamhet som speciella fokusområden för Kungsör, eftersom de tre sektorerna har visat sig vara kommunens största energianvändare. Johanna Perry har utformat energiplanen tillsammans med kollegor som har gedigen erfarenhet inom bland annat elkapacitet och energisystem.

– På Energikontoret i Mälardalen arbetar vi bra som grupp, och bolagets medarbetare har olika spetskompetenser inom energi och hållbarhet som kompletterar varandra väl, säger hon.

Energiplanen sträcker sig till 2030

Åtgärdsförslag och mål har Johanna Perry till stor del utformat genom intervjuer tillsammans med tjänstepersoner och strateger inom kommunen. Deras inspel är viktiga för att ta fram en energiplan som fungerar väl i samspel med andra strategiska dokument för Kungsör, menar hon.

– Det är roligt att prata med så många som brinner för energifrågan inom sina respektive områden, och vi har fått många bra förslag. Jag märker tydligt att det finns ett driv att jobba med frågan, säger Johanna Perry.

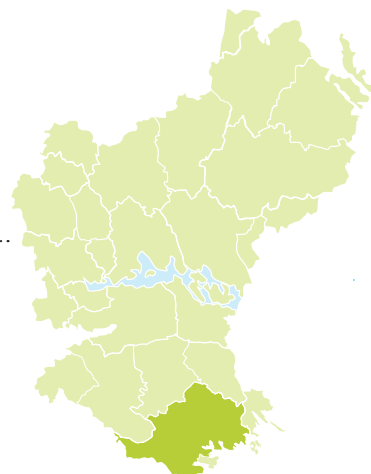

Johanna Perry är expert på energiplanering på Energikontoret i Mälardalen.

Kungsörs kommuns energiplan ska gälla från att den blir antagen, fram till 2030.

Nyköpings kommun

2023 medverkade Nyköpings kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Rapport: Klimatkartläggning med åtgärdsrekommendationer

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **4 företagsbesök** på Art of life Sweden, Hellmanska gårdens café AB, Magnus i smedjan och Svärdbro Gård.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsaddning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Utåtriktade aktiviteter som svar på växande informationsbehov

Som en av 18 delägare till Energikontoret i Mälardalen har Nyköpings kommun en direktlinje till expertkompetens inom energifrågor – bland annat i form av utåtriktade och utbildande evenemang inom energi- och hållbarhet. 2023 arrangerade bolaget ett flertal webinarier, seminarier och konferenser, helt utan kostnad. De vände sig till målgrupper som politiker och tjänstemän, företagare, fastighetsägare, föreningar och privatpersoner.

Den framtida kraftförsörjningen blir en allt viktigare fråga, för allt fler aktörer. Från privatpersoner och företag som tampas med rusande elräkningar – till kommuner som tvingas säga nej till verksamheter som vill etablera sig, för att elnäten inte räcker till.

– Det behövs arenor för samtal och samverkan, säger Helena Ek, evenemangsansvarig på Energikontoret i Mälardalen. Därför har flera av våra evenemang på senare tid fokuserat på just omställningen till hållbara energisystem.

300 följde direktsändningen av hybridkonferens

Ett exempel är Energikontoret i Mälardalens hybridkonferens Energitinget, med Sveriges framtida kraftförsörjning på agendan. Evenemanget gick av stapeln i september 2023 med ett hundratal deltagare på plats och 300 personer som följde direktsändningen via bolagets YouTube-kanal.

– För att vi ska kunna bromsa klimatförändringarna och skapa ett hållbart samhälle måste energisystemen omvandlas i grunden, säger gästföreläsare Lina Bertling Tjernberg, professor inom elkraftnät vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH).

Digital kunskapsdelning

Även elbilsaddning, investeringsbidrag och hållbar mobilitet är ämnen som har legat i fokus på bolagets webinarier.

– Jag tycker om att sprida kunskap om de många positiva effekterna som blir av att satsa på hållbar mobilitet. Färre bilresor är till exempel bra för luftkvaliteten, folkhälsan och jämlikheten, säger Marie Pellas, mobilitetsexpert på Energikontoret i Mälardalen och en populär föreläsare.

Hållbara fastigheter intresserar många

Inom ramen för Fastighetsnätverk Södermanland och Fastighetsnätverk Västmanland, som Energikontoret i Mälardalen koordinerar som del av projektet Byggnadslyftet i Östra Mellansverige, har öppna webinarier lockat både medlemmar och andra åhörare. De har avhandlat hållbara byggmaterial, energieffektivisering och digitalisering.

– Det finns ett stort engagemang bland fastighetsägare, det är tydligt att många vill lära sig mer om hållbara och energieffektiva lösningar, säger projektledare Johanna Fredén.

”Energikontoret i Mälardalens flexibilitet och möjlighet att anpassa fokus efter våra målgruppers behov är en av våra styrkor”, säger Helena Ek, evenemangsansvarig på Energikontoret i Mälardalen.

”Det behövs mer kunskap om energi i samhället”, säger professor Lina Bertling Tjernberg, en av ett tiotal gästföreläsare på bolagets hybridkonferens Energitinget 2023.

Oxelösunds kommun

2023 medverkade Oxelösunds kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **3 företagsbesök** på Boda Borg Oxelösund, Hälsoträdgården Lunden, Oxelösunds Hembygdsförening.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solex och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prismen i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Fastighetsägare på studiebesök i Oxelösund för att lära av projekt Prisman

På bara ett år har fastighetsnätverken som Energikontoret i Mälardalen koordinerar vuxit från ett till två, och antalet medlemmar från 15 till 35. Fastighetsägarna bygger och förvaltar hem, kontor, skolor och butiker i Södermanlands och Västmanlands län – och lär sig hur de kan bidra till att minska branschens klimatpåverkan. Det är kompetensutveckling som bland annat sker genom studiebesök, och 2023 gick en sådan träff av stapeln hos projekt Prisman, i hjärtat av Oxelösund.

– Det finns ett stort engagemang bland fastighetsägarna som deltar, det är tydligt att de vill lära sig mer om hållbara och energieffektiva fastighetslösningar, säger Johanna Fredén, koordinatör för fastighetsnätverken på Energikontoret i Mälardalen.

Finansieras med EU-medel

År 2023 koordinerar bolaget nätverken inom ramen för samverkansprojektet Byggnadslyftet i Östra Mellansverige, som delfinansieras med medel från EU. Förhoppningen är att nätverken ska bygga relationer och bidra till resultat som får långsiktiga effekter.

– Vi har gått med i fastighetsnätverket för att vidga vyerna och ta del av lärdomar från andra. Det är jätteviktigt att nätverka och skapa nya kontaktytor, säger Daniel Ceder, energi- och miljöansvarig på det kommunala fastighetsbolaget Strängnäs Bostads AB och medlem i Fastighetsnätverk Sörmland.

36 träffar och 91 procent nöjdhet

När 2023 gick mot sitt slut hade Energikontoret i Mälardalen arrangerat sammanlagt 36 nätverksträffar, en del digitala och andra på plats – som hos projektet Prisman i hjärtat av Oxelösund. En bidragande orsak till nätverkens framgång, menar Johanna Fredén, är att innehållet styrs av medlemmarnas intressen.

– I vår senaste medlemsundersökning har hela 91 procent svarat att de är nöjda med evenemangen, säger hon.

Två medlemmar från Oxelösund

I Fastighetsnätverk Sörmland deltar Kungshem Fastigheter, ett familjeföretag som äger och förvaltar ett stort antal bostadshus och kommersiella lokaler. Under 2023 blev även Kustbostäder Oxelösund in som ny medlem. Fastighetsbolaget förvaltar cirka 1250 bostäder och sköter underhåll av kommunens skolor, förskolor och äldreboenden.

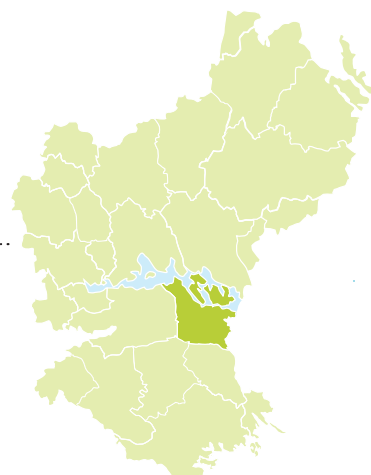

Johanna Fredén är nätverkskoordinator på Energikontoret i Mälardalen.

Nätverksträffarna har arrangerats med teman som: digitalisering, energieffektivisering, återbruk, hållbara byggmaterial, klimatanpassning, grön ekonomi och nya elsystem. Syftet är att öka kunskapen bland fastighetsägare om hur de kan bygga, förvalta och renovera på ett resurseffektivt, hållbart och framtidssäkert sätt.

Strängnäs kommun

2023 medverkade Strängnäs kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning i Strängnäs
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Presentation av energi- och klimatdata för kommunanställda

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **81 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **3 företagsbesök** på Mavab, Mil-Ton AB och Hälsoskaparna Strängnäs.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Så har militärhistoriska museet Arsenalen i Strängnäs minskat sitt energibehov

Under 2022 och 2023 genomförde Energikontoret i Mälardalen 170 rådgivande platsbesök till små och medelstora företag. Ett av dem tog plats på det militärhistoriska försvarsfordonsmuseet Arsenalen i Strängnäs.

Stefan Karlsson, museichef sedan Arsenalen slog upp portarna 2011, har genomfört flera energibesparande åtgärder sedan Energikontoret i Mälardalens energiexperter besökte verksamheten. Han har bland annat utrustat parkeringsbelysningen och cirkulationspumpen för varmvatten med timers.

– Vi har också installerat separata elmätare i fristående byggnader vid sidan om huvudbyggnaden, säger Stefan Karlsson. Just medvetenheten som den mätningen ger är viktig. Om vi kan hitta var strömmen rinner ut kan vi lättare ta ställning till om det går att förhindra och göra rätt åtgärder i rätt byggnader.

”Det kändes bra med en opartisk aktör”

Museets största energibövar är uppvärmning med direktverkande el och belysning. Stefan Karlsson har därför begärt in offerter för bergvärme och ser över möjligheten att byta ut delar av belysningen. Han rekommenderar varmt att ta hjälp när det kommer till energieffektivisering.

– Det är lätt att bli osäker i samtal med någon som vinner på att man köper de lösningar de föreslår, så det kändes bra att kunna vända sig till en opartisk aktör utan vinstintresse, säger Stefan Karlsson.

”De var oerhört kompetenta”

Energikontoret i Mälardalen sammanställde även en rapport med skräddarsydda förslag på mindre och större investeringar som kan minska museets energibehov, ännu mer.

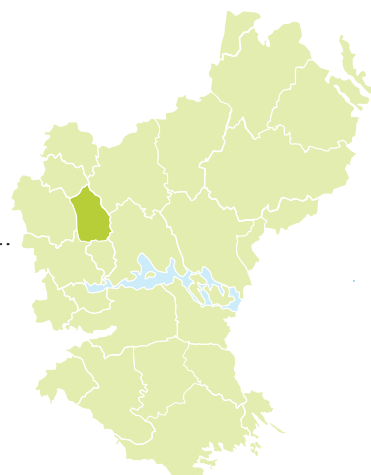
– De som var här var oerhört kompetenta och gav ett genuint intryck, de tittade på anläggningen som en helhet och kunde föreslå lösningar på plats och på sikt. Jag litade på deras råd och rekommendationer, säger Stefan Karlsson.

”Vi kan inte göra allt på en gång men vi kan göra det i etapper. Allting kostar men man får titta på vad det ger i det långa loppet och vilka investeringar det går att söka bidrag för, och det har Energikontoret i Mälardalen bra koll på”, säger Stefan Karlsson, museichef på det militärhistoriska försvarsfordonsmuseet Arsenalen i Strängnäs.

Företagsbesöket genomfördes inom ramen för samverkansprojektet Omställningslyftet, som finansierades med medel från EU.

Surahammars kommun

2023 medverkade Surahammars kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning i Surahammar, Hallstahammar och Skinnskatteberg
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Presentation av energi- och klimatdata för kommunanställda

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **17 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **8 företagsbesök** på Järnäpplets fastighet, Kvistberga group, Sporthuset i Surahammar, GL Livs, Plegium, Ramnäs Industriteknik, Surahammars folkets hus och Surahammars Golfklubb.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

1700-talsherrgård i Ramnäs en av över hundra verksamheter som sänkt elräkningen med hjälp från sitt regionala energikontor

För David JP Phillips, föreläsare, författare och kommunikationscoach, och Maria Karlström Phillips, verksamhetsansvarig, rymmer Tersmedenska Herrgården både hem och företag. I en egendom med anor från 1700-talet finns ofta goda möjligheter att minska energianvändningen – men hur? David och Maria vände sig till Energikontoret i Mälardalen för kostnadsfri hjälp: ”Nu sparar vi upp till 50 000 kronor i månaden”.

När energiexpert Jesper Sundling går en rundtur på Tersmedenska Herrgården i Ramnäs tittar han på allt från golv och tak till värmesystem och ventilation. Resultatet blir en rapport med förslag på skräddarsydda energieffektiviseringsåtgärder.

– Det var jättebra med någon som tittade på helheten, och med en lista på vilka åtgärder som är viktigast, säger David JP Phillips.

10–20 procent lägre elkostnad

Ett år senare har David JP Phillips och Maria Karlström Phillips checkat av flera åtgärder. De har bland annat utrustat nästan alla fönster med gardiner och nya lister för bättre isolering. De har också gått över till ett elavtal med timpris och bytt energisystem i två flyglar, från direktverkan till luft-vattenvärme- och sjövattpump.

– Redan nu kan jag se att vi sparar 10–20 procent jämfört med elkostnaden från förra året, och då har vi ännu inte sett effekten av de nya energisystemen eller den kommande vinterkylan, säger David JP Phillips.

Vill minska energianvändningen ännu mer

På sikt planerar David JP Phillips och Maria Karlström Phillips bland annat att byta tak, isolera golven och installera solceller med kapacitet att generera upp till en tredjedel av herrgårdens elbehov.

– Vi har fått upp ögonen för var det går att spara energi och det har utan tvekan betytt mycket för verksamheten, säger David JP Phillips.

Energihjälp till över 100 företag

David JP Phillips på Tersmedenska Herrgården är ett av över 100 företag som under perioden juni 2021 till oktober 2023 fått kostnadsfri energihjälp inom ramen för Hållbar omställning i Östra Mellansverige. Det nyligen avslutade projektet drevs i samverkan med energikontoren i Mälardalen och Region Örebro län samt Almi. Det finansierades med medel från EU.

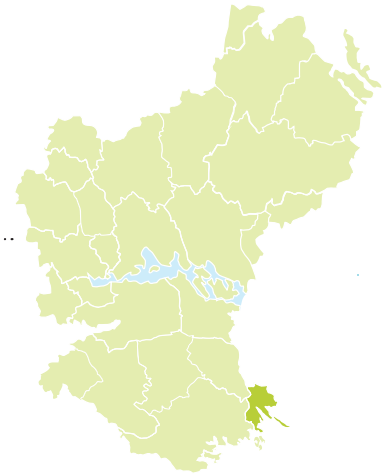
”I samarbetet med Energikontoret i Mälardalen gick vi från förvirring till klarhet och från klarhet till inspiration”, säger föreläsare David JP Phillips.

Se intervjun med David JP Phillips på Energikontoret i Mälardalens YouTube-kanal:

- [Tersmedenska Herrgården](#)

Trosa kommun

2023 medverkade Trosa kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Inspirationsföreläsning om hållbar energiomställning för kommunanställda

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **2 företagsbesök** på Brf Åhusen och RDM ljud & ljus.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

”Trosa har en grundlig energi- och klimatplan”

Energikontoret i Mälardalen arbetar för den hållbara energiomställningen på flera sätt. Vi sprider kunskap, driver projekt och knyter kontakter som leder till förändring, här och nu. En stor del av verksamheten handlar också om den strategiska utvecklingen på sikt. Vi tar fram, eller bidrar till, beslutsunderlag som laddinfrastruktur-, översikts- och energiplaner. ”Alla ägare kan använda oss som remissinstans”, säger Mathias Söderholm, projektledare på Energikontoret i Mälardalen.

Under 2023 var Energikontoret i Mälardalen remissinstans för Trosa kommun.

– Trosa har en tagit fram en bra energi- och klimatplan som täcker mer än vad lagen om kommunal energiplanering kräver, säger Mathias Söderholm.

Olika spetskompetenser bidrar till bolagets remissvar

Tillsammans med kollegor med gedigen erfarenhet inom bland elkapacitet, energi- och klimatdata och hållbar mobilitet sammanställde Mathias Söderholm synpunkter på Trosa kommuns energi- och klimatplan.

– Som remissinstans för en energiplan levererar vi ofta mer kommentarer på detaljnivå eftersom just energi är vårt kompetensområde, säger han. Vi arbetar bra som grupp eftersom olika medarbetare på bolaget har spetskompetens inom olika energi- och hållbarhetsområden.

Bra beslut kräver bra underlag

Energikontoret i Mälardalens tjänst som remissinstans är en förmån för bolagets 18 ägarkommuner. I ägarskapet ingår även beslutsunderlag i form av färsk energi- och klimatdata som bolaget uppdaterar årligen. De sammanställs i rapporter som bland annat visar kommunens energi-användning, växthusgasutsläpp och diverse nyckeltal, nu och över tid.

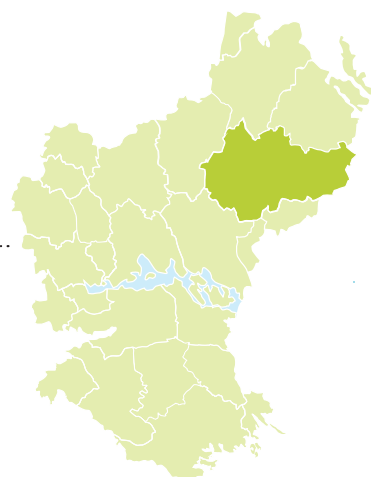
– Det är alltid glädjande när våra ägare tar vara på den kunskap och kompetens vi sitter på, exempelvis när vi får förtroendet att ställa upp som remissinstans, säger Mathias Söderholm.

Mathias Söderholm är projektledare på Energikontoret i Mälardalen.

Flen får årligen färsk beslutsunderlag i form av energi- och klimatdata för kommunen. Det är en förmån som ingår för samtliga delägare till Energikontoret i Mälardalen.

Uppsala kommun

2023 medverkade Uppsala kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **8 företagsbesök** på EcoSteaMobil AB, Stockholms nation, Vdala bostad, Mercodia, Andersson & Tillman, Ekolsunds Slott, Kalmar nation och Stiftelsen Östgötagården.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om eleffekt för politiker, 16 mars 2023.
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Mot minskad bilism och fler hållbara resor i Uppsala

Hur kan Uppsala uppmuntra fler barn och ungdomar att gå och cykla? Det är en frågeställning som Marie Pellas, mobilitetsexpert på Energikontoret i Mälardalen, har i uppdrag att svara på. Med utgång i nästan 6 000 synpunkter i över 4 000 fritextsvar från kommunens vårdnadshavarenkät, har hon sammanställt tre aktivitetsförslag som kan öka barnens resor med gång, cykel och kollektivtrafik till skolan. ”Många väljer bilen för att de upplever trafiken som farlig”, säger Marie Pellas.

Aktivitetsförslagen och rekommendationerna, som Marie Pellas levererade till kommunen under 2023, tillhör konceptet ”mobility management”.

– Det kan sammanfattas som åtgärder som ska minska andelen resor med bil och främja hållbara transporter genom att förändra resenärers attityder och beteenden, säger hon.

En del av Viable Cities

Nu är Marie Pellas i full gång med nästa uppgift – att undersöka vilka skolor i Uppsala där de föreslagna mobility management-aktiviteterna är bäst lämpade. Hon genomför uppdraget inom ramen för Viable Cities satsning ”Klimatneutrala städer 2030” som omfattar 23 svenska kommuner. En av dem är Uppsala.

– Om vi kan uppmuntra fler vårdnadshavare, barn och ungdomar att gå och cykla har det dubbel vinst, säger Marie Pellas. De får in mer fysisk rörelse i vardagen och de bidrar till att minska biltrafikens utsläpp. Städer, som Uppsala, täcker cirka tre procent av jordytan, men står för cirka 70 procent av alla växthusgasutsläpp så det är viktigt att vi använder rätt färdmedel för resan.

Bolaget bidrar som expertorgan

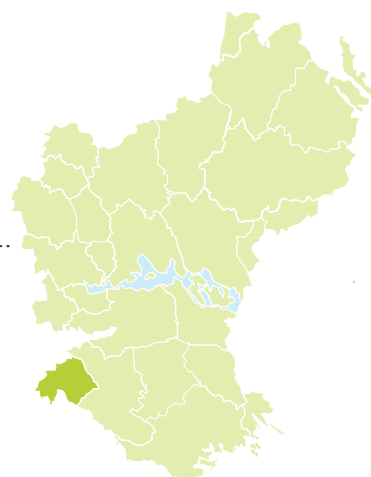
Till Uppsala kommuns omställningsarbete inom ramen för Klimatneutrala städer 2030 bidrar Energikontoret i Mälardalen som expertorgan och kompetensresurs. Det rör frågor som bland andra klimatkontrakt och strategier samt handlingsplaner med åtgärder för minskade klimatutsläpp, med fokus på energieffektivisering, energianvändning och förnybar energi.

På Energikontoret i Mälardalen bidrar mobilitetsexpert Marie Pellas med sin kompetens på flera sätt – hon arbetar med allt från projekt och ägaruppdrag till stadsutvecklingsplaner och utvecklingen av energistrategier för kommuner. 2023 utsågs hon till vinnare av Trafikpriset av Trafiktekniska föreningen.

Vingåkers kommun

2023 medverkade Vingåkers kommun i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Energi- och klimatrådgivning i Katrineholm, Vingåker och Flen
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **16 rådgivningsärenden** inom ramen för energi- och klimatrådgivningen.
- **2 företagsbesök** på Vytav och PLC Sweden (Axdos).
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solceller och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsladdning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Utåtriktade aktiviteter som svar på växande informationsbehov

Som en av 18 delägare till Energikontoret i Mälardalen har Vingåkers kommun en direktlinje till expertkompetens inom energifrågor – bland annat i form av utåtriktade och utbildande evenemang inom energi- och hållbarhet. 2023 arrangerade bolaget ett flertal webinarier, seminarier och konferenser, helt utan kostnad. De vände sig till målgrupper som politiker och tjänstemän, företagare, fastighetsägare, föreningar och privatpersoner.

Den framtida kraftförsörjningen blir en allt viktigare fråga, för allt fler aktörer. Från privatpersoner och företag som tampas med rusande elräkningar – till kommuner som tvingas säga nej till verksamheter som vill etablera sig, för att elnäten inte räcker till.

– Det behövs arenor för samtal och samverkan, säger Helena Ek, evenemangsansvarig på Energikontoret i Mälardalen. Därför har flera av våra evenemang på senare tid fokuserat på just omställningen till hållbara energisystem.

300 följde direktsändningen av hybridkonferens

Ett exempel är Energikontoret i Mälardalens hybridkonferens Energitinget, med Sveriges framtida kraftförsörjning på agendan. Evenemanget gick av stapeln i september 2023 med ett hundratal deltagare på plats och 300 personer som följde direktsändningen via bolagets YouTube-kanal.

– För att vi ska kunna bromsa klimatförändringarna och skapa ett hållbart samhälle måste energisystemen omvandlas i grunden, säger gästföreläsare Lina Bertling Tjernberg, professor inom elkraftnät vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH).

Digital kunskapsdelning

Även elbilsaddning, investeringsbidrag och hållbar mobilitet är ämnen som har legat i fokus på bolagets webinarier.

– Jag tycker om att sprida kunskap om de många positiva effekterna som blir av att satsa på hållbar mobilitet. Färre bilresor är till exempel bra för luftkvaliteten, folkhälsan och jämlikheten, säger Marie Pellas, mobilitetsexpert på Energikontoret i Mälardalen och en populär föreläsare.

Hållbara fastigheter intresserar många

Inom ramen för Fastighetsnätverk Södermanland och Fastighetsnätverk Västmanland, som Energikontoret i Mälardalen koordinerar som del av projektet Byggnadslyftet i Östra Mellansverige, har öppna webinarier lockat både medlemmar och andra åhörare. De har avhandlat hållbara byggmaterial, energieffektivisering och digitalisering.

– Det finns ett stort engagemang bland fastighetsägare, det är tydligt att många vill lära sig mer om hållbara och energieffektiva lösningar, säger projektledare Johanna Fredén.

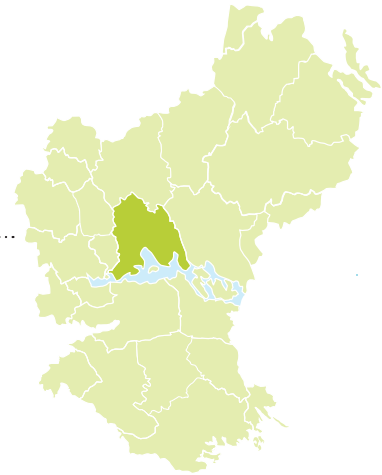

”Energikontoret i Mälardalens flexibilitet och möjlighet att anpassa fokus efter våra målgruppers behov är en av våra styrkor”, säger Helena Ek, evenemangsansvarig på Energikontoret i Mälardalen.

”Det behövs mer kunskap om energi i samhället”, säger professor Lina Bertling Tjernberg, en av ett tiotal gästföreläsare på bolagets hybridkonferens Energitinget 2023.

Västerås stad

2023 medverkade Västerås stad i projekt:

- Byggnadslyftet i Östra Mellansverige
- Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige
- Elsmarta Östra Mellansverige
- Grönt och energieffektivt näringsliv i Östra Mellansverige
- Hållbar omställning i Östra Mellansverige
- Omställningslyftet
- Regional utvecklingsledning
- Resurseffektiva och framtidssäkra byggnader i Östra Mellansverige

2023 genomförde vi följande uppdrag och tjänster i kommunen:

- Rapport: Energi- och klimatdata
- Rapport: Energiplan
- Rapport: Förslag på mål och åtgärder

Exempel på aktiviteter i, och för, kommunen 2023:

- **5 företagsbesök** på Hyresmaskiner i Mälardalen, Skultuna Fastigheter, Geidemark Fastigheter, Aktivt Uteliv Björnögården AB och Ove Andersson Bil AB.
- **2 webinarium** om grön affärsutveckling, 3 mars och 5 maj 2023 (inom projekt Hållbar omställning i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om solel och energilager för lantbruk, 5 april 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om framtidens transportmöjligheter, 19 april 2023 (inom projektet Omställningslyftet).
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare på Pilbogården i Västerås, 20 april 2023.
- **1 nätverksträff** för fastighetsägare om grön ekonomi, 24 maj 2023.
- **1 studiebesök** för fastighetsägare till projektet Skogstorp, Eskilstuna, 29 maj 2023.
- **1 konferens** om framtidens kraftförsörjning, 20 september 2023 (inom projekt Elkapacitet och effektanvändande i Östra Mellansverige).
- **1 webinarium** om hållbar mobilitet till och på jobbet, 21 september 2023.
- **1 webinarium** om elbilsaddning i flerbostadshus, 21 september 2023.
- **2 webinarium** om småhusbidraget, 24 oktober och 26 oktober 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Prisman i Oxelösund, 9 november 2023.
- **1 webinarium** om energieffektivt byggande och renovering, 23 november 2023.
- **1 studiebesök** till projektet Upprustning med energifokus (UPMEF) i Eskilstuna, 11 december 2023.

Västerås stads energiplan – snart på plats

Alla kommuner ska ha en plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Det, och mer, står angivet i lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Energimyndigheten, Klimatkommunerna och Naturskyddsföreningen erbjuder olika verktyg, webbutbildningar och vägledning för den som ska ta fram en energiplan. Det går också att göra som Västerås stad – och nyttja Energikontoret i Mälardalens expertkompetens. ”Energiplanen är ett omfattande dokument med flera viktiga områden som spänner över hela den kommunala geografien”, säger Marie Pellas, projektledare för Västerås stads energiplan.

Omfattande informationsinsamling är ett viktigt första steg till framtagningen av en bra energiplan. Därför inhämtade Marie Pellas underlag från bland annat Statistiska centralbyrån (SCB), Trafikanalys samt de energi- och klimatdata Energikontoret i Mälardalen årligen sammanställer för bolagets ägare. Bland viktiga aktörer att involvera i framtagandet av energiplanen fanns även Mälarenergi, det kommunala bostadsföretaget Mimer och Länsstyrelsen Västmanland.

– Vi vill ta fram en energiplan som är väl förankrad med relevanta aktörer och som går i linje med lokala, regionala, nationella och globala mål, säger Marie Pellas.

Skräddarsydd åtgärdsförslag

Energiplanen innehåller åtgärder som hjälper kommunen att gå från nuläge, till att uppnå mål inom fem specifika målområden.

– Västerås stads målområden är energieffektivisering i byggnader, trygg energiförsörjning, ökad andel förnybar energi, transporter samt näringsliv, säger Marie Pellas.

Energiplanen sträcker sig till 2030

Energiplanen ska gälla från att den blir antagen, fram till 2030. Marie Pellas har utformat dokumentet tillsammans med kollegor som har gedigen erfarenhet inom bland annat elkapacitet, energisystem och energiplanering.

– På Energikontoret i Mälardalen arbetar vi bra som grupp, och bolagets medarbetare har olika spetskompetenser inom energi- och hållbarhet som kompletterar varandra väl, säger hon.

“Bolagets medarbetare har olika spetskompetenser inom energi- och hållbarhet som kompletterar varandra väl”, säger projektledare Marie Pellas.

Västerås stads energiplan ska gälla från att den blir antagen, fram till 2030.